

ШАБИҚАДР

فضل ليلة القدر

[Тоҷики – Tajiki – طاجيكية]

Муаллиф: Абдушарифи Боқизода

2009 - 1430

islamhouse.com

فضل ليلة القدر

« باللغة الطاجيكية »

مؤلف : عبد الشريف باقي زادة

2009 - 1430

islamhouse.com

Ш А Б И Қ А Д Р

Дар моҳи Рамазон шабе ҳаст бо номи шаби Қадр, ки дар назди Худованд аз ҳазор моҳ беҳтар ва боарзиштар аст. Шабе, ки дар миёни осмону замин ва башарият бо олами улвӣ ва фариштагон робитаи бевоситае барқарор гардид ва Қуръони карим бар қалби поки ҳазрати Муҳаммад (с) нозил гардид. Шабе, ки ҷаҳони ҳастӣ бо шодмонии нотақроре онро пешвоз гирифт ва ҳодисаеро бо он азамат ва шукӯҳ ҳаргиз надида буд. Дар он шаб нузули Қуръон бар дили поки охири паёмбари Худо оғоз гардид.

Донишҷӯи қадр азамати он шаб барои хелеҳо муяссар намегардад. Дар он шаб фариштагони Худованд ва ҳазрати Ҷабраил (ъ) барои ҳар коре бо амри Парвардигорашон фуруд меоянд ва то субҳ дар он шаб нуру баракат ва салому осоиштагист. Худованд мефармояд:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٣﴾

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٤﴾ نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٥﴾

﴿٤﴾ سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾ الْقَدْرِ: ١ - ٥

«Мо ин Қуръонро дар шаби Қадр нозил фармудем ва ту чӣ донӣ, ки шаби Қадр чист? Шаби Қадр, бешак, аз ҳазор моҳ беҳтар аст.

Фариштагони (Худованд) ва Ҷабраил дар он шаб барои ҳар коре ба амри Парвардигорашон фуруд меоянд. Он шаб то дамидани субҳ салому осоиш аст». Сураи Қадр 1-5

Ин сураи Қуръон бо номи «Қадр» номгузорӣ ва барои баёни фазилатҳои шаби Қадр нозил гардидааст. Шабе, ки алтофи бепоёни Парвардигори олам бар бандагони рӯзадораш фуруд меоянд ва онҳоро дар зерӣ пӯшиши лутфу навозишҳои худ қарор медиҳад.

Дар ин сура ба чаҳор хусусият ва фазилати шаби Қадр ишора шудааст:

1. Нузули Қуръони карим дар ҳамин шаб оғоз гардидааст;
2. Он шаб аз ҳазор моҳ беҳтар мебошад;
3. Фариштагон ва ҳазрати Ҷабраил (ъ) дар он шаб барои анҷоми қорҳои муайяне бо амри Парвардигор ба замин меоянд;
4. Шабест, ки то саҳар дар сар то сари олами офариниш садои салому дуруди офаридагони Худованд баланд мешавад ва дар он то субҳ нуру баракат ва амну осоиш мебошад. Шабест, ки дар он чашни ҳамагонӣ дар сар то сари олам баргузор мегардад.

Худованд шаберо бо ин азамат дар ихтиёри рӯзадорон қарор медиҳад, то омилҳои бақо ва ҷовидонагии номи нек ва саъодату растагории ду чаҳонро барои худ фароҳам намоянд. Шабе, ки аз ҳазор моҳ, яъне аз як умри одамӣ, ки бештар аз ҳаштоду се солро дар бар мегирад, беҳтар ва боарзиштар мебошад. Пас агар рӯзадоре дар умри худ чандин шаби Қадрро бо тамоми маъно дарёбад, бегумон, хушбахттарин одам ҳамон кас аст.

Шабе, ки баракоти он аз ҳаштоду се сол умри бо тоъату ибодат беҳтар аст, чӣ расад ба умри беҳудаву пуч. Одамоне, ки умреро дар беҳудагӣ ва аз қафоӣ амалҳои ботил гузаронидаанд, бояд бештар бикӯшанд, то аз ин моҳ ва ин шаб хуб истифода намоянд. Шояд гузаштаи худро дар зарфи як моҳ ва ё дар як шаб ва як чашм

пӯшидан ҷуброн намоянд ва дар пеши Парвардигорашон сарбаланд гарданд.

Оиша (р) мефармояд, ки **«Паёмбар (с) даҳ рӯзи охири моҳи Рамазонро (ки шаби Қадр дар яке аз шабҳои тоқи он мебошад,) зинда медошт ва аҳли худро низ бедор месохт ва аз наздикии занонашариф канора меҷуст.**

Шаби Қадр дар яке аз шабҳои тоқи даҳ рӯзи охири моҳи Рамазон мебошад. Паёмбар (с) мефармояд: **«Онро дар шабҳои тоқи даҳ рӯзи охири моҳи Рамазон бичӯед».**

Ҳикмати ба таври дақиқ муайян нагаштани он шаб дар он аст, ки банди мӯъмин тамоми он даҳ шабро дар зикру ибодат ба сар барад ва ба хошири он як шаб даҳаи охириро пурра эҳё намояд. Шояд яке аз ҳикматҳои суннат будани эътиқоф дар даҳ рӯзи охири моҳи Рамазон низ ҷидду ҷаҳде барои эҳёи даҳаи охири он бошад.

Вале қавли роҷеҳ дар назди донишмандон ин аст, ки дар шаби бистухафтуми Рамазон будани шаби Қадр ба яқин наздиктар аст. Ибни Ҳачар дар «Фатҳулборӣ» мегӯяд: **«Роҷеҳтарини қавлҳо ин аст, ки «Шаби Қадр» дар даҳаи охири моҳи Рамазон мебошад ва ҳар сол аз шаби тоқе ба шаби тоқи дигар интиқол меёбад».**

Вале Ибни Аббос (р), Убай ибни Қаъб (р), Ибни Масъуд (р) ва дигарон дар шаби бистухафтум будани онро ба яқин наздиктар донистаанд.

Оиша (р) мефармояд, ки аз Расули Худо (с) пурсидам: **«Эй Расули Худо (с), агар он шабро дарёфтам, чӣ бигӯям? Фармуд: Бигӯ: Худовандо! Ту бахшандаӣ ва афву бахшиширо ҳатман дӯст медорӣ, пас маро мавриди афву бахшишии Худ қарор деҳ».**

Паёмбар (с) дар қисмати охири ҳадисе, ки фазилати моҳи Рамазонро баён менамояд, мефармояд: **«Дар он моҳ шаби**

Қадр аст, ки аз ҳазор моҳ беҳтар аст. Касе, ки аз хайру (баракоти) он шаб маҳрум гардад, маҳруми (бадбахти) ҳақиқӣ ҳамон кас аст».

Оиша (р) мефармояд: *«Расули Худо (с) дар даҳаи охир ончунон кӯшиш ва ҷидду ҷаҳд мекард, ки ҳаргиз дар дигар вақтҳо чунин намекард».*

Дар шаби Қадр сарнавишт ва қисмати яксолаи тамоми мавҷудот, аз ҷумла, инсон тақсим ва навишта мешавад. Худованд мефармояд:

﴿ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴾ ﴿ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴾ ﴿ الدخان: ٤ ﴾

«Дар он шаб тамоми корҳои (бузург) тақсим ва аз ҳам ҷудо сохта мешаванд». Сураи Духон 4

Дар он шаб тамоми корҳои ҳақимонае, ки инсонро ба саъодат бирасонад, аз сӯи Худо баён ва муқаррар гардидааст ва дар он усул ва пояҳои дини ҷаҳонии Ислом гузошта шудааст. Гузашта аз ин, дар ин шаб сарнавишти яксолаи афрод, миллатҳо, давлатҳо ва наҷодҳо муайян мегардад, балки тақдири тамоми халоиқ ва ҳақоиқ рехта мешавад.